

4.4.2024

ASIA	Luonnonsuojelualan rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen
HAKIJA	Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry, Länsi-Uudenmaan luontohelmet 2024 -hanke
VIREILLETULO	12.2.2024
HAKEMUS	<p>Länsi-Uudenmaan luontohelmet 2024 -hanke hakee lupaa poiketa Flyetin tervaleppäkorpi -luonnonsuojelualan (YSA012860) rauhoitusmääräyksistä. Lupaa haetaan vieraslajien jättipalsamin (<i>Impatiens glandulifera</i>) ja rikkapalsamin (<i>Impatiens parviflora</i>) poistamiseen Flyetin tervaleppäkorven luonnonsuojelualueelta ja suojeltuna luontotyyppinä rajatulta (Flyetin tervaleppäkorven LTA010414) alueelta. Lupaa haetaan Helmi-hankkeen toiminta-ajalle eli 15.11.2024 asti.</p> <p>Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin Ketosirkka – luonnonmonimuotoisuushanke on torjunut vieraslajeja jättipalsami ja rikkapalsami Tammisaarella sijaitsevalla Flyetin tervaleppäkorpi-luonnonsuojelualueella (YSA012860) hankevuosina 2022-2023. Palsamien poistamiselle on ollut Uudenmaan ELY-keskuksen myöntämä poikkeuslupa UUDELY/8121/2022.</p> <p>Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin hanke <i>Länsi-Uudenmaan luontohelmet 2024</i> jatkaa vieraslajien jättipalsamin ja rikkapalsamin torjuntaa Flyetin tervaleppäkorvessa kesän 2024 aikana. Hankkeelle on myönnetty Kunta- ja Järjestö-Helmi rahoitusavustuspäätös UUDELY/14652/2022.</p> <p>Kyseessä on konsortiohanke, jota hallinnoi ja toteuttaa Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry. Konsortion muut jäsenet ovat Hangon kaupunki, Lohjan kaupunki, Raaseporin kaupunki sekä Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry. Hankkeella on 34 hankekohdetta, joista yksi on Flyetin tervaleppäkorpi; hoitotoimenpiteenä metsän ennallistaminen palsameita poistamalla. Flyetin tervaleppäkorven maanomistaja on Raaseporin kaupunki, joka toimii aktiivisesti mukana hankkeessa.</p> <p>Flyetin tervaleppäkorpi on järeäpuustoista, lähdevaikutteista aluetta. Sen koko pinta-ala (Flyetin tervaleppäkorven luonnonsuojelualue sekä pohjoisosan suojeltuna luontotyyppinä rajattu alue LTA010414) on noin 8 hehtaaria. Linnusto ja kasvillisuus on monipuolista, ja alueella viihtyy vaateliaita lajeja. Tervaleppäkorven alueelle levinnyt jättipalsami uhkaa alueen luontaista lajistoa. Alueella kasvaa lisäksi rikkapalsamia, joka sekin on Aasiasta lähtöisin oleva vieraslaji. Tavoitteena on myös rikkapalsamin poistaminen alueelta.</p> <p>Hankkeen ryhmässä, jolle Flyetin tervaleppäkorven hoito kesällä 2024 kuuluu, työskentelee seitsemän luonnonhoitajaa. Heidän työtään</p>

ohjaavat hankevastaava, koordinaattori ja kaksi ryhmänohjaajaa. Tällä kokoonpanolla ja säännöllisellä työskentelyllä tervaleppäkorven palsamitilanne on mahdollista saada vähitellen hallintaan ja palsamit poistettua. Torjuntatyöhön on kuitenkin varattava vuosia aikaa. Hakemuksen liitteen 2 karttakuvassa on havainnollistettu tervaleppäkorven hoitoaluerajaus ja hoitotoimet vuosien 2022-2023 aikana.

Alueen hoitosuunnitelma on seuraava: hoito tapahtuu kitkemällä jätti- ja rikkapalsamit käsin vaarantamatta myöskään suojellun luontotyypin (Flyetin tervaleppäkorpi LTA010414) ominaispiirteitä. Siellä, missä palsamit kasvavat monokulttuureina, kasveja poistetaan myös viikatteella ja trimmerillä. Torjunta vaatii kasvukauden aikana ainakin 2-4 toistoa.

Hankkeen työnjohdolla ja uudelleen palkattavilla luonnonhoitajilla on hyvä tuntemus ja kokemus jätti- ja rikkapalsamin torjunnasta. Luonnonhoitajat ovat saaneet koulutusta kasvien tunnistamisesta, torjuntamenetelmissä, vieraslajijätteen kanssa toimimisesta sekä alueella liikkumisesta lintuja ja muita eliölajeja häiritsemättä. Ryhmää ohjataan työskentelemään ja etenemään kohteessa systemaattisesti, jotta torjuttaville alueille ei jää yhtään palsamia siementämään ja kohde saadaan vähitellen palsameista vapaaksi.

PÄÄTÖS

Uudenmaan ELY-keskus myöntää Länsi-Uudenmaan luontohelmet 2024 -hankkeelle luvan hakemuksen mukaisesti vieraslajien jättipalsamin ja rikkapalsamin poistamiseen Flyetin tervaleppäkorven luonnonsuojelualueelta (YSA012860) seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 15.11.2024 asti.
2. Jättipalsamin ja rikkapalsamin poistossa tulee huomioida seuraavat asiat:
 - Kitkentä kannattaa aloittaa ennen kukintaa ja sitä on suositeltavaa tehdä ainakin 2-3 kertaa kasvukauden aikana.
 - Siemenvaiheessa kitkentää tulee välttää.
 - Alueelta poistetut jätti- ja rikkapalsamit tulee hävittää asianmukaisesti siten, etteivät ne pääse leviämään ympäristöön.
3. Poistotoimenpiteitä tehtäessä ei saa häiritä alueen eläimistöä eikä vahingoittaa alueen luontaista kasvillisuutta.
4. Hankevastaava ja hankekoordinaattori vastaavat siitä, että poistotoimenpiteitä suorittavat työntekijät noudattavat tämän luvan ehtoja.
5. Tämä lupa tai sen kopio on pidettävä mukana (esim. puhelimessa) luonnonsuojelualueella poistotoimenpiteitä suoritettaessa. Lupa on esitettävä pyydettyäessä.
6. Lupa voidaan peruuttaa osittain tai kokonaan, mikäli sen ehtoja ei noudateta.

Koska hakemuksen mukainen vieraslajien poisto ei hävitä eikä heikennä suojellun luontotyypin (LTA010414) esiintymää, ei luonnonsuojelulain 66 §:n mukainen poikkeaminen luontotyypin suojelusta ole tarpeen. Näin ollen Uudenmaan ELY-keskus hylkää lupahakemuksen tältä osin tarpeettomana.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Flyetin tervaleppäkorven luonnonsuojelualue (YSA012860) on perustettu 11.1.1989 Uudenmaan lääninhallituksen päätöksellä YMT 47. Rauhoitusmääräysten mukaan luonnonsuojelualueella on kielletty muun muassa kasvien ja kasvinosien ottaminen tai vahingoittaminen.

Luonnonsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa luonnonsuojelualueelta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen tai tutkimuksen kannalta.

Jättipalsami on säädetty EU:n alueella haitalliseksi vieraslajiksi. Rikkapalsami on määritelty Valtioneuvoston vuonna 2012 hyväksymässä Kansallisessa vieraslajistrategiassa Suomessa haitalliseksi vieraslajiksi. Jättipalsami ja rikkapalsami ovat levinneet laajalti Flyetin tervaleppäkorven alueelle (niin Flyetin tervaleppäkorven luonnonsuojelualueelle kuin suojeltuna luontotyyppinä rajatulle LTA010414-alueelle sekä näiden alueiden ympäristöön). Jättipalsami ja rikkapalsami vievät tilaa alueen alkuperäiseltä luonnonsuojellullisesti arvokkaalta kasvilajistolta ja heikentävät näin alueen luonnon monimuotoisuutta.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että haitallisten vieraslajien jättipalsamin ja rikkapalsamin poisto lupapäätöksessä mainituin ehdoin toteutettuna ei vaaranna Flyetin tervaleppäkorven luonnonsuojelualueen (YSA012680) perustamistarkoitusta ja ko. vieraslajien poisto on tarpeen alueen luontoarvojen säilyttämiseksi.

Uudenmaan ympäristökeskus on tehnyt päätöksellään LUO 783/4.11.2002 Flyetin tervaleppäkorvesta suojellun luontotyypin rajauspäätöksen LTA010414. Suojellun luontotyypin esiintymää ei saa hävittää eikä heikentää (luonnonsuojelulain 64 § 2 mom). Rajauspäätöksessä on katsottu, että seuraavat toimet saattavat muuttaa alueen ominaispiirteitä:

- rakennuksien, rakennelmien tai teiden rakentaminen;
- ruoppaaminen;
- ojittaminen tai muu alueen vesitalouden muuttaminen;
- maa-aineksien ottaminen tai maa- ja kallioperän vahingoittaminen;
- tervaleppien poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen;
- muun luontaisen kasvillisuuden poistaminen; hävittäminen tai vahingoittaminen;
- moottorijoneuvoilla ajo;
- maastopyöräily.
- leirytyminen sekä

-kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaarantaa tervaleppäkorven ominaispiirteiden säilymisen.
Hakemuksen mukainen vieraslajien jättipalsamin ja rikkapalsamin poisto ei hävitä eikä heikennä Flyetin tervaleppäkorven LTA010414 esiintymää, ja näin ollen luonnonsuojelulain 66 §:n mukainen poikkeaminen luontotyypin suojelusta ei ole tarpeen.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §, 64 § 2 mom ja 66 §
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös sähköpostitse:
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry/Länsi-Uudenmaan luontohelmet 2024 -hanke

Tiedoksi sähköpostitse:
Raaseporin kaupunki
Ympäristöministeriö, Luontoympäristöosasto
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

KÄSITTELYMAKSU maksutta
Valtioneuvoston elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuodelle 2024 antaman asetuksen (1215/2023) mukaan luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen taikka ennallistamis-, kunnostus- tai hoitotoimiin myönnettävät poikkeukset ovat maksuttomia.

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

ASIAN KÄSITTELIJÄT Asian on esitellyt tarkastaja Sari Pitkänen ja ratkaissut ylitarkastaja Sanna Tähtinen. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/1411/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/1411/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Pitkänen Sari 04.04.2024 08:34

Ratkaisija Tähtinen Sanna 04.04.2024 12:15